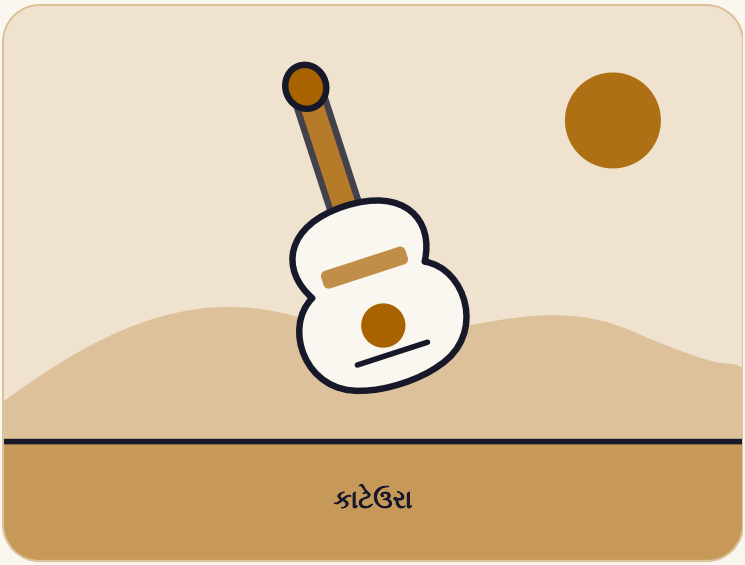

પેરાગ્વે

કચરામાંથી બનેલાં વાજિંત્રોનું ઑર્કેસ્ટ્રા

પેરાગ્વેના કચરાના ઢગલા પાસેની વસ્તીમાં બાળકો ઓવનની ટ્રે અને તેલનાં બેરલથી બનેલાં વાયોલિન વગાડે છે.

ક્યાં કાટેઉરા, અસુન્સિયોન પાસે

કોણ ફાબિયો ચાવેઝ અને નિકોલસ ગોમેઝ, જેમણે કચરામાંથી ઑર્કેસ્ટ્રા બનાવ્યું

ક્યારે 2006 થી 2016

4 મિનિટનું વાંચન

વાર્તા

કાટેઉરા પેરાગ્વેની રાજધાની અસુન્સિયોનની બહાર, કચરાના એક વિશાળ ઢગલા પાસેની ગરીબ વસ્તી છે. ત્યાં ઘણાં પરિવારો કચરો વીણીને ગુજરાન ચલાવે છે. તેઓ પ્લાસ્ટિક અને ધાતુ છૂટાં પાડીને વેચે છે. 2012માં સમાચાર એજન્સી APએ કહ્યું કે ત્યાં લગભગ 25,000 પરિવારો રહેતાં હતાં.

2006માં ફાબિયો ચાવેઝ નામનો એક માણસ આ ઢગલા પર કામ કરવા આવ્યો. તે એક ટેકનિશિયન હતો, જે વીણનારાઓને કચરો છૂટો પાડવામાં મદદ કરતો. તે સંગીતનો શિક્ષક પણ હતો.

વીણનારાઓનાં બાળકો ઘણી વાર કચરા વચ્ચે રમતાં, જ્યારે તેમનાં માતાપિતા કામ કરતાં. ચાવેઝ બે ગિટાર લાવ્યા, જેથી બાળકો વ્યસ્ત રહે અને જોખમી મશીનોથી દૂર રહે. વધુ ને વધુ બાળકો જોડાવા માગતાં હતાં. પણ તેમની પાસે વહેંચવા માટે ફક્ત પાંચ વાજિંત્રો હતાં.

કચરામાંથી સંગીત

અસલી વાજિંત્રો બહુ મોંઘાં હતાં. કોઈ બાળક તેને સુરક્ષિત રીતે ઘરે લઈ જઈ શકતું ન હતું. પરિવાર તેને વેચી શકતો હતો.

> એક વાયોલિનની કિંમત કચરો વીણનારના ઘર કરતાં વધુ હોય છે.
>
> ફાબિયો ચાવેઝ, Guardianમાં ટાંકેલું

તેથી ચાવેઝે નિકોલસ ગોમેઝ પાસે મદદ માગી, જે કચરો વીણનાર અને સુથાર હતા. ગોમેઝે પાંચમા ધોરણ પછી શાળા છોડી દીધી હતી. તેઓ લાકડું અને ધાતુનું કામ જાણતા હતા.

2006

જે વર્ષે ચાવેઝે કચરાના ઢગલા પર કામ શરૂ કર્યું

5

શરૂઆતમાં વહેંચવા માટે વાજિંત્રો

25,000

2012માં ઢગલા પાસે પરિવારો (AP)

ગોમેઝે ઓવનની જૂની ટ્રેમાંથી વાયોલિન અને તેલનાં બેરલમાંથી ચેલો બનાવ્યાં. બીજા કારીગરોએ બાટલીનાં ઢાંકણાં અને ધાતુનાં પાઇપમાંથી સૅક્સોફોન બનાવ્યાં. ટિનના ડબ્બા વાંસળી બની ગયા. જૂના એક્સ-રે ઢોલની ખાલ બની ગયા.

આ વાજિંત્રો વેચીને કંઈ મળતું ન હતું. તેથી કોઈ બાળકને બહાર રહેવું પડ્યું નહીં.

બહાર નીકળવાનો રસ્તો

જલદી જ એક ઑર્કેસ્ટ્રા બન્યું. APના કહેવા મુજબ 2012માં તેમાં લગભગ 20 બાળકો વગાડતાં. તેઓ મોઝાર્ટ, બીથોવન અને બીટલ્સની ધૂનો વગાડતાં. તે વર્ષે તેઓ બ્રાઝિલ, પનામા અને કોલંબિયા ગયાં.

તાનિયા વેરા, 15 વર્ષની, એક ગંદા નાળાના કિનારે લાકડાની ઝૂંપડીમાં રહેતી હતી. ઑર્કેસ્ટ્રા તેને રિયો ડી જાનેરો લઈ ગયું. તેણે કહ્યું કે ત્યાં તે સમુદ્રમાં નહાઈ. તેણે ક્યારેય વિચાર્યું ન હતું કે તેનાં સપનાં સાચાં થશે.

ચાવેઝ કહે છે કે તેમનું લક્ષ્ય સંગીતથી આગળ છે. તેઓ બાળકો અને તેમનાં પરિવારો માટે કચરાના ઢગલામાંથી બહાર નીકળવાનો રસ્તો ઇચ્છે છે. તે ઢગલો આજે પણ વપરાશમાં છે. ઑર્કેસ્ટ્રા પર એક ફિલ્મ, *Landfill Harmonic*, પણ બની છે.

ક્યારે શું થયું

- **2006** ફાબિયો ચાવેઝ કાટેઉરાના કચરાના ઢગલા પર કામ શરૂ કરે છે.
- **2012** ઑર્કેસ્ટ્રા બ્રાઝિલ, પનામા અને કોલંબિયામાં વગાડે છે.
- **2013** તે એમ્સ્ટરડેમમાં એક કાર્યક્રમમાં વગાડે છે.
- **2016** ફિલ્મ Landfill Harmonic અમેરિકામાં રિલીઝ થાય છે.

પ્રકરણ બીજું

આ વાર્તા ખાસ કેમ છે

વાજિંત્રો કચરામાંથી બન્યાં છે, તેથી તેમને વેચીને કંઈ મળતું નથી. એટલે જ દરેક બાળકને એક વાજિંત્ર મળી શકે છે.

જે બાળકોનાં માતાપિતા શહેરનો કચરો છૂટો પાડે છે, તેઓ હવે એવું સંગીત વગાડે છે જે વિદેશના શ્રોતાઓ સાંભળવા માગે છે.

અમારો મત

કચરાના ઢગલાએ બાળકોને વાજિંત્રો આપ્યાં, અને સંગીતે તેમને દુનિયાની નજરમાં આવવાનો રસ્તો આપ્યો.

પ્રકરણ ત્રીજું

આપણે શું શીખી શકીએ

1 મર્યાદાને નિયમ બનાવો

ચાવેઝ મોંઘાં વાયોલિન વહેંચી શકતા ન હતા. તેથી તેમણે એવાં વાજિંત્રો બનાવડાવ્યાં જે વેચીને કંઈ મળે નહીં.

આ અજમાવો: તમારી એક મર્યાદાનું નામ લો. પૂછો કે તે શું શક્ય બનાવી શકે.

2 કૌશલ્યવાળા પાસે માગો

તેમણે એક કચરો વીણનાર અને સુથારને વાજિંત્રો બનાવવા કહ્યું.

આ અજમાવો: તમારી આસપાસ એવી વ્યક્તિને, જેનામાં એવું કૌશલ્ય છે જે તમારામાં નથી, એક નાના કામમાં મદદ માટે કહો.

3 જે પાસે છે તેનાથી શરૂ કરો

તેમણે બે ગિટાર અને વહેંચવા માટે પાંચ વાજિંત્રોથી શરૂઆત કરી.

આ અજમાવો: આ અઠવાડિયે તમારા ટેબલ કે છાજલી પર જે પહેલેથી છે તેનાથી શરૂ કરો.

4 લોકોને રસ્તો આપો

દરેક બાળક સંગીત શાળામાં આવી શકે છે. જેમ જેમ તેઓ સુધરે છે, તેમ તેઓ ઑર્કેસ્ટ્રામાં પહોંચે છે.

આ અજમાવો: ફક્ત સલાહ નહીં, કોઈ એક વ્યક્તિને લક્ષ્ય સુધીનાં સ્પષ્ટ પગલાં આપો.

સાથે લઈ જવા જેવો એક વિચાર

જે શહેર ફેંકી દે છે, તેમાંથી પણ સંગીત બની શકે છે.

સ્રોત (અંગ્રેજીમાં)

NBC News (from the AP)
'A way out of the landfill': Paraguay kids play Mozart with violins made from trash (2012)

Gulf Times (from the Guardian)
Landfill orchestra makes music from rubbish (2013)

Equal Times
The youth orchestra that turns waste into musical instruments (2016)

હકીકત-ચકાસણી નોંધ: ત્રણેય સ્રોતો મુખ્ય વાર્તા પર સહમત છે અને વિગતોમાં જુદા પડે છે. ઑર્કેસ્ટ્રા 2006માં શરૂ થયું (Equal Times, Gulf Times); AP કહે છે કે ચાવેઝે પોતાની સંગીત શાળા 2012થી "પાંચ વર્ષ પહેલાં" ખોલી, એટલે લગભગ 2007માં; વાર્તા 2006 તે વર્ષ માટે આપે છે જ્યારે તેમણે કચરાના ઢગલા પર કામ શરૂ કર્યું. પહેલાં કચરાનાં વાજિંત્રો કેવી રીતે બન્યાં, તેમાં ફેર છે: AP કહે છે કે ચાવેઝે ગોમેઝને નાનાં બાળકો માટે વાજિંત્રો બનાવવા કહ્યું; Equal Times કહે છે કે તેમણે તેમને એક તૂટેલું વાયોલિન સુધારવા કહ્યું, અને ગોમેઝે તેના લાકડા અને ધાતુના ટુકડાથી નવું

બનાવ્યું; Guardian કહે છે કે જૂથે કચરામાંથી વાજિંત્રો એટલે બનાવ્યાં કે અસલી વાજિંત્રો વહેંચવા માટે બહુ કિંમતી હતાં. વાર્તા ફક્ત એટલું કહે છે કે ચાવેઝે ગોમેઝ પાસે મદદ માગી. કદ: લગભગ 20 બાળકો (AP, 2012) અથવા 30 (Guardian, 2013); Equal Times કહે છે કે હવે સેંકડો બાળકો શાળામાં ભણે છે; વાર્તા APનો 2012નો આંકડો આપે છે અને તેનું નામ લે છે. ઢગલા પાસેનાં 25,000 પરિવારો APનો 2012નો આંકડો છે. “પાંચ વાજિંત્રો” અને બે ગિટાર અનુક્રમે AP અને Equal Timesનાં છે. એમ્સ્ટરડેમનો કાર્યક્રમ Guardianનો છે, જે મે 2013માં છપાયો. Guardianનો લેખ Gulf Times પર વંચાયો, જે તેને ફરી છાપે છે. અવતરણ Guardianનું છે. તાનિયા વેરાના શબ્દો APના છે, 2012ના. ફિલ્મની તારીખ જુદી જુદી છે: Wikipedia કહે છે કે તે 2015માં ફિલ્મ મહોત્સવોમાં પહેલી વાર બતાવાઈ; Equal Times કહે છે કે અમેરિકામાં તેની સત્તાવાર રિલીઝ સપ્ટેમ્બર 2016માં હતી. Wikipediaનો અહેવાલ, જેમાં સંગીત શાળાના બીજા એક સહ-સ્થાપકનું નામ છે, વાપરવામાં આવ્યો નથી. આંકડા 2012થી 2016ના છે અને બદલાઈ ગયા હોય શકે. નકશા પરનું નિશાન કાટેઉરાના કચરાવાળા વિસ્તારને બતાવે છે. “અમારો મત” વાળી લીટીઓ અમારું પોતાનું અર્થઘટન છે. બાકીનું બધું ઉપરના સ્રોતોમાંથી છે.